

Sygn. akt II Kp 356/16

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2016r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział II Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSR Adriana Skorupska

Protokolant: Katarzyna Czaplicka

po rozpoznaniu w sprawie o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.

na skutek zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego Towarzystwa (...) i (...) S.A. w W.

w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia

na podstawie art. 465 § 2 k.p.k. w zw. z art. 329 § 1 k.p.k.

postanowił:

nie uwzględnić zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego **Towarzystwa (...) S.A. w W.** z dnia 10 października 2016r. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie z dnia 19 września 2016r. w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia i utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 września 2016r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie w sprawie sygn. akt 1Ds. 579.2016. odmówił wszczęcia dochodzenia w sprawie usiłowania wyłudzenia odszkodowania przy zawieraniu umowy ubezpieczenia AC nr (...) na samochód osobowy o nr rej. (...) stanowiącego własność T. W. działającego na szkodę (...) S.A., tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. z uwagi na brak w czynie danych dostatecznie uzasadniających jego popełnienie.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył w ustawowym terminie pełnomocnik pokrzywdzonego Towarzystwa (...) S.A. zaskarżając postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia w całości i zarzucił naruszenie prawa procesowego przepisu art. 17 § 1 k.p.k. poprzez uznanie, iż brak w czynie danych dostatecznie uzasadniających jego popełnienie, podczas gdy pokrzywdzona dostarczyła dowody świadczące o tym, że T. W. zawarł umowę ubezpieczenia Autocasco mając świadomość, że jego pojazd został odbudowany po poważnych zniszczeniach (szkoda całkowita) oraz że nie poinformował o tym agenta zawierającego umowę w imieniu pokrzywdzonej,

a następnie z tą świadomością wytoczył powództwo cywilne, w którym próbował dochodzić należności za umowę ubezpieczenia Autocasco w wysokości opiewającej na wartość pojazdu ustaloną w oparciu o informację, że pojazd nie był poważnie uszkodzony, co stanowiło próbę wyłudzenia odszkodowania w znacznie nienależnej wysokości. Ponadto zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to przepisu art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k., poprzez nieuznanie, że czynności wykonane przez T. W. w celu uzyskania odszkodowania w nienależnej wysokości na drodze powództwa cywilnego wypełniły znamiona czynu zabronionego poprzez świadome usiłowanie uzyskania odszkodowania w wysokości odpowiadającej wartości pojazdu bez przebytych znacznych uszkodzeń, podczas gdy pojazd T. W. już w chwili sprowadzenia go do Polski był poważnie uszkodzony (szkoda całkowita)

i następnie przez niego odbudowany, a T. W. ukrył te informacje w chwili zawierania umowy ubezpieczenia Autocasco, a następnie próbował dochodzić odszkodowania w wysokości odpowiadającej wartości pojazdu bez przebytych poważnych uszkodzeń.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Dzierżonowie przekazując powyższe zażalenie do rozpoznania Sądowi w dniu 28 października 2016r. nie dzieląc stanowiska skarżącego, wskazał iż zebrany w sprawie materiał dowodowy nie dał podstaw do wszczęcia i kontynuowania postępowania przygotowawczego oraz że uzasadnienie zażalenia stanowi jedynie polemikę w zakresie dokonanej oceny prawnej, nie wskazuje natomiast żadnych nowych okoliczności oraz dowodów, których przeprowadzenia domagałby się pełnomocnik pokrzywdzonego.

Zażalenie pełnomocnika pokrzywdzonej Towarzystwa (...)

i (...) S.A. w W. w ocenie Sądu nie zasługuje na uwzględnienie.

Artykuł 286 k.k. ustanawia odpowiedzialność karną za przestępstwo oszustwa. Polega ono na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym lub cudzym przez wprowadzenie w błąd, wyzyskanie błędu lub niezdolności należytego pojmowania przedsiębranego działania. Celem działania sprawcy jest dążenie do osiągnięcia korzyści majątkowej. Istota zabronionego zachowania przy oszustwie polega na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem. Celem działania sprawcy jest osiągnięcie korzyści majątkowej. Sprawca, popełniając przestępstwo, może posłużyć się trzema alternatywnie wskazanymi w przepisie metodami: wprowadzeniem w błąd, wyzyskaniem błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Wprowadzenie w błąd polega na tym, że sprawca swoimi podstępными zabiegami doprowadza inną osobę do mylnego wyobrażenia o rzeczywistym stanie rzeczy. Środkiem użytym do wprowadzenia w błąd może być słowo, pismo, fałszywe narzędzie i urządzenie. Do przypisania oszustwa nie jest potrzebne użycie szczególnego podstępu, lecz wystarczy każde działanie mogące wprowadzić poszkodowanego w błąd. Wprowadzenie w błąd musi dotyczyć tzw. istotnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na podjęcie przez oszukiwaną osobę decyzji rozporządzenia mieniem. Działanie oszusta musi się więc odnosić do okoliczności powodującej, że rozporządzenie mieniem ma charakter niekorzystny (J. Bafia, K. Mioduski, M. Siewierski, Kodeks..., t. 2, s. 263). Słuszny jest pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 4 kwietnia 2013 r., IV KK 355/12, LEX nr 1297687, zgodnie z którym „wprowadzenie w błąd, wykonane w ramach czynu zabronionego z art. 286 § 1 k.k., musi poprzedzać rozporządzenia mieniem dokonane przez pokrzywdzonego”.

Analiza zgromadzonego dotychczas materiału dowodowego w ocenie Sądu nie pozwala na postawienie w stan oskarżenia o popełnienie czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.

Wskazać należy, iż przede wszystkim w niniejszej sprawie w toku rozpytania agenta ubezpieczeniowego zawierającego umowę ubezpieczenia autocasco K. R. ustalono, iż z racji prowadzonej działalności gospodarczej posiada ona możliwość zawierania umów w imieniu firmy (...). Ustalono na podstawie jakiego algorytmu została zawarta umowa z T. W.. W tym celu K. R. posługując się posiadany programem do wyceny samochodu i sporządzenia umowy, udostępnionym przez A., wykonywała w kolejności czynności zlecone przez ubezpieczyciela. Z informacji tej wynikało, że w pierwszej kolejności klient przedkłada dowód rejestracyjny pojazdu, z którego K. R. wpisała w arkusz A. dane samochodu do wniosku, a następnie uzupełniła je o dodatkowe wyposażenie pojazdu mogące podnieść lub obniżyć wartość pojazdu. Następnie system wymaga okazania przez klienta dokumentu potwierdzającego nabycie pojazdu, co też klient uczynił (w tym wypadku była to faktura zakupu). Agent nie ma obowiązku, ani wymogu, aby dokonać zabezpieczenia takiego dokumentu nawet w kopii. Następnie agent zadaje pytanie dotyczące oryginalności kluczyków i ich ilości, na co klient składa stosowne oświadczenie, że kluczyk nie jest dorabiany. Z wiedzy K. R. wynikało, że T. W. okazał jej tylko jeden kluczyk, który wyglądał jak oryginalny. Kluczyk nie budził żadnych wątpliwości i został uznany za oryginalny, co zostało potwierdzone podpisem klienta. Jednym z ostatnich pytań jest informacja dotycząca cesji praw innych podmiotów, jak np. banki lub leasingi. W międzyczasie agent zadaje

pytania klientowi dotyczące miejsca zakupu pojazdu, co w powyższym przypadku zostało przez klienta podane jako zakup za granicą, ponieważ system nie wyszczególnił zakupu w USA, a co wynikało z faktury zakupu. W oparciu o powyższe dane system, w który zostały one wprowadzone na podstawie Euro (...) agent dokonał wyceny samochodu i przygotował umowę ubezpieczenia. Brak jest jednak w tych danych zapytania o historię wypadkowości tego samochodu, padają jedynie pytania dotyczące importu, gdzie został określony jako import własny oraz ewentualnie sposób użytkowania. Następnie w przypadku akceptacji warunków przez klienta dokonywane są oględziny stanu faktycznego pojazdu pod kątem widocznych uszkodzeń i wyposażenia oraz sporządzona zostaje dokumentacja fotograficzna, po czym umowa jest drukowana przez system i podpisywana przez strony.

Natomiast z informacji uzyskanych od T. W. wynika, iż w trakcie zawierania umowy ubezpieczenia przez przedstawiciela A. nikt mu nie zadawał żadnych pytań dotyczących wcześniejszej wypadkowości pojazdu i to w dniu zawierania umowy agent dokonywał wyceny wartości rynkowej pojazdu określonej na kwotę około 67 tys. zł. T. W. oświadczył, że samochód nabył w drodze licytacji przez internet, a do samochodu dołączony był oryginalny kluczyk, który jest również widoczny na dokumentacji uzyskanej przez towarzystwo ubezpieczeniowe ze Stanów Zjednoczonych i z tym kluczykiem auto zostało przewiezione do kraju. Potwierdził fakt zakupu samochodu po okazanej cenie z uwagi na posiadane uszkodzenia, które odpowiadają zdjęciom posiadanym przez A., jednakże nie było ono na tyle uszkodzone, aby nie można było go naprawić. Z relacji przekazanej przez T. W. wynika, iż samochód posiadał uszkodzenia prawej przedniej części i komory silnika, bez uszkodzeń wnętrza pojazdu. Samochód został naprawiony

w zakładzie u znajomego w L., a części zakupiono głównie na giełdzie. Po naprawieniu samochodu i wykonanym przeglądzie auto zostało zarejestrowane. T. W. oświadczył, iż nie dorabiał żadnego kluczyka, a ten który został przekazany ubezpieczycielowi otrzymał przy zakupie samochodu. Podniósł także, iż nikogo nie wprowadzał w błąd co do stanu technicznego, jak i poprzednich napraw przy zawieraniu umowy ubezpieczenia, ponieważ nikt nie pytał się przy zawieraniu umowy AC, a całą wycenę robił sam agent w oparciu o przedstawiony do ubezpieczenia pojazd. Ponadto dodał, iż naprawa samochodu została wykonana i po jego ubezpieczeniu użytkował samochód.

Rozpoznając zażalenie pełnomocnika Towarzystwa (...) S.A. w W. Sąd podzielił w pełni stanowisko Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie i uznał, iż decyzja procesowa o odmowie wszczęcia dochodzenia podjęta przez ten organ jest w pełni zasadna i odpowiada prawu, a zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie, w związku z czym utrzymał

w mocy zaskarżone postanowienie. W ocenie Sądu w toku czynności podjętych przez organ prowadzący postępowanie przygotowawcze nie dopuszczono się żadnych błędów konsekwencją, których mogłoby być uchylenie zaskarżonego postanowienia. Ponadto w zażaleniu nie podniesiono żadnych merytorycznych zarzutów, nie wskazano też żadnych dowodów, których przeprowadzenia skarżący się domaga, a ograniczono się jedynie do polemiki ze stanowiskiem zajęтым w niniejszej sprawie przez organy ścigania.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, nie znajdując podstaw do uchylenia zaskarżonego postanowienia i całkowicie podzielając pogląd Prokuratury, Sąd uznał, że zażalenie skarżącego nie zasługuje na uwzględnienie.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność